

MARIESTAD

Idrottspolitiskt program

Mariestads kommun

**Antaget av
kommunfullmäktige**
Mariestad 2017-10-30

Idrottspolitiskt program för Mariestads kommun

Kommunfullmäktiges beslut § 90/15

Syftet med det idrottspolitiska programmet är att åstadkomma ett långsiktigt samarbete mellan kommunen och idrottsrörelsen för att stärka och utveckla idrottsverksamheten för barn och ungdomar. En grundläggande förutsättning för samarbetet är att idrottens verksamhet bedrivs i enlighet med Riksidrottsförbundets idéprogram ”Idrotten vill”, antaget av Riksidrottsförbundet 2009.

Idrott och fysisk aktivitet har en förebyggande positiv effekt på människors hälsa och bidrar till att överbrygga nationella, kulturella och sociala olikheter. För många är gemenskapen i föreningen ett avgörande skäl för att delta i idrott. Genom idrotten lär sig barn och ungdomar att respektera varandra och att umgås mellan generationer samt över kulturella och etniska gränser. Idrottsrörelsen och föreningslivet är en viktig del i en demokratisk fostran genom att barn och ungdomar tidigt får träning i demokratins grundläggande spelregler. Det är viktigt att idrott utövas på individens villkor och att idrotten är tillgänglig för alla.

Idrotten skapar goda förebilder för barn och ungdomar för att leva ett sundare och drogfritt liv. Idrotten skapar även en värdefull identifiering med den egna orten. Idrottsrörelsen medverkar till att förstärka det som är positivt i samhällsutvecklingen och motverkar aktivt det som är nedbrytande och destruktivt. Det ideella arbete som idrottsledare utför är därmed en ovärderlig tillgång för att utveckla kommunen.

Mariestads kommun prioriterar:

- En jämlik breddidrott för barn och ungdomar upp till 20 år.
Breddidrott definieras av att hälsa, trivsel och välbefinnande är normgivande, även om prestation och tävlingsresultat ofta tjänar som sporre.
- Idrottsverksamhet som bedrivs utifrån Riksidrottsförbundets idéprogram ”Idrotten vill” och de olika specialförbundens policydokument.
Det innebär att idrottsföreningarna skiljer mellan senioridrott med resultatkrav och barn- och ungdomsidrott med lek och utvecklingsperspektiv.
- Att idrottsföreningarna i Mariestad arbetar enligt riktlinjerna i det av Västergötlands idrottsförbund framtagna dokumentet SAMSYN Västergötland. Dokumentet tydliggör möjligheterna till idrottsaktiviteter året runt för barn och ungdomar utan att de behöver välja idrott.
- Ett fördjupat samarbete mellan kommunens verksamheter och den samlade idrottsrörelsen i form av Idrottsalliansen

Barn- och ungdomsidrott

Idrottsaktiviteter medverkar till barns allsidiga utveckling, såväl fysiskt som intellektuellt. Därför bör alla barn ha möjlighet att idrotta varje dag, i skolan, i föreningen eller spontant i närområdet.

Med idrott för barn avses idrott upp till och med tolv års ålder. Idrott för barn ska vara lekfull, allsidig och bygga på barnens egna behov och förutsättningar samt ta hänsyn till variationer i utvecklingstakt och mognad. Idrott för barn ska utformas så att alla kan delta och därigenom fördjupa sin kunskap och sitt intresse för idrotten. Idrottsrörelsen ska i samverkan med skolan bidra till ökad fysisk aktivitet inom ramen för den samlade skoldagen.

Med idrott för ungdom avses åldrarna 13-20 år. De principer om lekfullhet och allsidig träning som gäller inom barnidrotten ska även gälla de första åren inom ungdomsidrotten. Övergången mellan barn- och ungdomsidrott ska ske successivt och med hänsyn till individernas olika behov, förutsättningar och utvecklingstakt. Idrottsrörelsen ska utveckla tränings och tävlingsformer med ett integrerat genusperspektiv och därmed bland annat säkra att både pojkars och flickors behov av breddidrott tillgodoses.

Barn och ungdomar mellan 7 och 20 år som är aktiva inom idrottsrörelsen ska ha tillgång till funktionella anläggningar och prioriteras vid tilldelning av tider i kommunens idrottsanläggningar på eftermiddag och tidig kvällstid. Idrottsföreningar får ekonomiskt stöd, i form av kommunalt verksamhetsbidrag, för verksamhet som vänder sig till denna åldersgrupp.

För att åstadkomma ett väl fungerande föreningsliv krävs engagerade, kunniga och utbildade ledare. För många ungdomar är idrottsledaren en viktig vuxen förebild. Därför är det viktigt att erbjuda idrottsledare möjligheter till bra fortbildning. Väl fungerande föreningar ger genom sin verksamhet ungdomarna social gemenskap, samhörighet och demokratisk fostran. När det gäller idrott för barn och ungdomar är det viktigt att denna förs på en nivå där glädje och lek är dominerande inslag. För att behålla möjligheten till breddidrott krävs fler och väl utbildade ledare. Det är även viktigt att föräldrar ges möjlighet till utbildning och medverkan i verksamheten.

Föreningarna ska aktivt verka för att barn och ungdomar får en så allsidig fysisk träning och utbildning som möjligt. För att skapa dessa förutsättningar bör de olika idrottsföreningarna, i samverkan med Idrottsalliansen, komma överens om respektive förenings verksamhetsår för att förhindra att sommar- och vinteridrotter konkurrerar om "samma" barn och ungdomar. Att barn och ungdomar får möjlighet att ägna sig åt olika idrotter är positivt för hela idrottsrörelsen.

Mariestads kommun prioriterar:

- Barn- och ungdomsidrott vid fördelning av tider och vid uthyrning av kommunens anläggningar.
- Bredd före elitsatsning. Toppning av barn- och ungdomslag får inte förekomma före 15 års ålder.
- Samarbete med SISU Idrottsutbildarna för att utbilda och stärka tränare och ledare inom barn- och ungdomsidrotten.
- Att stödja Riksidrottsförbundets strategiska vägval mot 2025. Vilket innebär en tydligare förflyttning mot bättre barn och ungdomsidrott.
- Att stödja och utveckla spontanidrott och nya idrotter i samverkan med barn och ungdomar.
- Ökat samarbete mellan skolan och idrottsföreningarna för att stimulera barn och ungdomar till daglig fysisk aktivitet.

Jämställdhet

Idrotten är viktig för alla, oavsett kön. Alla ska ha goda förutsättningar att utöva sin idrott i form av tillgång till lokaler, utrustning och ekonomiskt stöd. Alla ledarnivåer inom idrottsrörelsen ska ta tillvara såväl allas olika förutsättningar, erfarenheter och värderingar oavsett kön.

Idrotten är en del av samhället och ska genom sin verksamhet delta i samhällets jämställdhetsarbete där flickor och pojkar, kvinnor och män, ska ha lika rättigheter, skyldigheter och möjligheter. Det är viktigt att det finns kunskap om pojkars och flickors olika förutsättningar för idrottsutövande och att detta beaktas. Detta avser, utöver träningstider och resursfördelning, även bemötande och attityder.

Mariestads kommun ska:

- Erbjuder flickor och pojkar lika förutsättningar att utöva idrott avseende tillgång till lokaler, utrustning och ekonomiskt stöd.
- Med kraft verka mot bemötande och attityder som strider mot allas lika möjligheter och förutsättningar att utöva sin idrott, oavsett kön.

Tillgänglighet, integration och mångfald

Människor med funktionshinder, olika etniskt ursprung, nationalitet, sexuell läggning eller religion kan med idrottsgemenskapen som utgångspunkt lära känna, respektera och förstå varandras olika värderingar. Idrottsgemenskapen motverkar främlingsfientlighet och rasism samtidigt som mångfalden bidrar till att utveckla idrottsrörelsen.

Idrotten förenar människor. Trots olikheter i språk, kultur och etniskt ursprung kan människor idrotta tillsammans. Genom att idrottens språk är universellt kan idrottsrörelsen via föreningarna bidra till att integrera människor från skilda kulturer i det svenska samhället. Det är därför av stor vikt att alla grupper och individer, oavsett bakgrund och ursprung, har möjlighet att idrotta. Kommunen och idrottsrörelsen ska tillsammans verka för att använda idrottens positiva kraft för integration.

Mariestads kommun ska:

- Med kraft motverka attityder som strider mot att alla, oavsett språk, kultur och etniskt ursprung, får lika möjligheter att utöva sin idrott.
- Samverka med idrottsrörelsen för att skapa ytterligare möjligheter att använda idrottens positiva kraft för integration.

Alkohol, droger, doping och våld

Användandet av alkohol, droger och doping är ett samhällsproblem. Idrottsrörelsen står för rent spel och ska kontinuerligt arbeta aktivt med etikfrågor.

Via stimulansåtgärder kan kommunen motivera den lokala idrottsrörelsen och dess medlemmar att på ett än aktivare sätt engagera sig i kampen mot alkohol, droger, doping och våld. Många gånger är idrottsledaren den bäst lämpade att på ett positivt sätt påverka ungdomar. Ledaren ska vara en förebild för barn och ungdomar samt verka för en alkohol- och drogfri miljö inom idrotten. Inom kommunens idrottsanläggningar och lokaler bedrivs enbart alkohol- och drogfri verksamhet. För att medges föreningsbidrag i Mariestads kommun ska ansökande förening bifoga eget program för drog- och alkoholförebyggande arbete i föreningen med ansökan. Serveringstillstånd för alkohol kan medges för enskilda större arrangemang som inte är riktade mot barn- och ungdomar. Serveringstillstånd för alkohol ska sökas enligt gällande regelverk.

Mariestads kommun ska:

- Stimulera och motivera den lokala idrottsrörelsen så att föreningarna på ett aktivt sätt engageras i kampen mot våld, alkohol, tobak och doping.

- Bidra till att öka kunskapen om de negativa effekterna av alkohol, narkotika, doping och tobak på såväl idrott som samhälle.

Folkhälsa

Idrottens roll i folkhälsoarbetet är självklar. Motion, idrott och fysisk aktivitet är viktiga beståndsdelar i ett friskt liv. Att skapa förutsättningar för fler människor att vara fysiskt aktiva är en gemensam utmaning för idrottsrörelsen och kommunen.

När det gäller befolkningens hälsa har kommunen ett stort ansvar för den fysiska samhällsplaneringen. Det är kommunen som ska tillgodose invånarnas behov av grönytor och andra fria ytor samt anläggningar som gör det möjligt för alla att motionera.

Mariestads kommun ska:

- Erbjudna välskötta anläggningar, spår- och naturområden som stimulerar till och underlättar fysisk aktivitet för samtliga kommuninvånare.
- Genom Folkhälsorådet, underlätta samverkan mellan Mariestads kommun, Västra Götalandsregionen och mellan kommunala verksamheter i frågor som rör kommuninvånarnas hälsa.

Föreningsbidrag

Kommunens stöd till idrotten består till största delen av att erbjuda funktionella anläggningar. Utöver detta utgår ekonomiskt stöd, främst till föreningarnas barn- och ungdomsverksamhet i åldrarna 7-20 år. Syftet med föreningsstödet är att skapa goda förutsättningar för föreningarna att nå sina mål. Det kan även förekomma riktade satsningar mot utvalda åldersgrupper.

Idag finns i Mariestad fem olika typer av föreningsbidrag. De två största och viktigaste för idrottsrörelsen är anläggningsbidrag och verksamhetsbidrag. Anläggningsbidrag utgår till anläggningar i Mariestads kommun, är föreningsägd eller omfattas av hyresavtal samt är i aktivt bruk. Anläggningsbidraget beslutas och fördelas årligen av kommunstyrelsen.

Verksamhetsbidraget avser att täcka baskostnaderna för föreningens administration och verksamhet. Föreningen ska ha minst tio aktiva medlemmar och genomföra minst 15 sammankomster per kalenderår. Bidraget beviljas med grundbeloppet gånger sammanlagda summan vägningstal för antalet medlemmar samt antalet bidragsberättigade sammankomster under föregående kalenderår (*Regler för kommunalt föreningsbidrag*).

Föreningsbidragens utformning innebär att barn- och ungdomsidrott är prioriterad och det är upp till idrottsföreningarna själva att verka för att det kommunala bidragsstödet i sina olika former fördelas rättvist mellan olika grupper och idrottsutövare.

Mariestads kommun kan ompröva bidragen till de föreningar som inte delar de grundläggande värderingar och regler som framgår i detta idrottspolitiska program samt i Riksidrottsförbundets idéprogram ”*Idrotten vill*”.

Anläggningar

Ändamålsenliga anläggningar är en av de viktigaste förutsättningarna för att föreningarna ska kunna bedriva sin verksamhet. Tillgång och närhet till olika anläggningar för bredd- och motionsidrott, fysisk aktivitet och friluftsliv är av stor betydelse för kommuninvånarnas fysiska aktivitet. Anläggningarna ska även vara en säker och trygg plats att vistas på för aktiva och ledare samt erbjuda fysisk, social och ekonomisk tillgänglighet.

Barn- och ungdomsidrott är prioriterad vid fördelning av tider och vid uthyrning av kommunens idrottsanläggningar. Barn och ungdomar ska i så stor utsträckning som möjligt erbjudas träningstid innan kl. 20.00. Yngre barn ska erbjudas tidigare träningstider än äldre barn. Undantag från denna regel ges endast till förening som har elitverksamhet, d.v.s. seniorlag i respektive högsta serie.

Anläggningarna ska byggas och drivas rationellt så att idrotten och dess utövare får rimliga kostnader för sitt utövande. Vid nybyggnation av anläggningar ska samverkan ske mellan kommunen, skolan och idrottsrörelsen/Idrottsalliansen.

Mariestads kommun har särskilda skötselavtal med vissa idrottsföreningar. Avtalen reglerar föreningarnas ansvar och ersättning för drift och skötsel av den kommunala idrottsanläggningen. Samtliga avtal är tecknade under åren 2013 och 2014. Avtalen ställer även krav på föreningarna att verksamheten följer de riktlinjer och krav som framgår i det Idrottspolitiska programmet.

För att säkerställa drift och kvalitet på de kommunala idrottsanläggningarna i framtiden är det viktigt att detta samarbete upprätthålls och intensifieras.